

Utvidgning av naturreservatet Rissavaara i Pajala kommun **-Samt upphävande av tidigare beslut**

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Rissavaara. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 6).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap 7 § första stycket MB sitt beslut om bildande av naturreservatet Rissavaara i Pajala kommun från den 8 december 2009, dnr 511-8287-09, när detta beslut vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade och urskogsartade karaktär samt dess biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Hela området lämnas för fri utveckling.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade, gamla höjdlägesgranskogen samt den bördiga gamla gran- och sumpskogen med dess stora biologiska mångfald och dess friluftsvärden. Skogen i reservatet består i huvudsak av gammal, granurskog med gott om död ved i form av rötbrutna granlågor och stående, döda granar. Områdets mycket höga naturvärden förstärks ytterligare av den bitvis rikliga tillgången på gamla lövträd, den rikliga mängden rödlistade arter samt områdets förhållandevis östliga läge i Sverige. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Rissavaara
Kommun:	Pajala
Lägesbeskrivning:	25 km väster om Tärendö
Area:	ca 1260 ha
Berörda fastigheter och samfälligheter:	Suorsa 2:1, Sveaskog Kompelusvaara 1:6, privat Kompelusvaara 1:9, privat Kompelusvaara 1:10, privat Pajala Kompelusvaara GA:3
Natura 2000:	SE0820430 Torne och Kalixälvsystem

Sameby: Tärendö koncessionssameby
Förvaltare: Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta, eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstom enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstom.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samrådas med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, stigar, leder eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB.
4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförfordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förfordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
5. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
3. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
4. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis igenläggning av diken.
5. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

De höga naturvärdena vid Rissavaara upptäcktes i samband med en omfattande naturvärdesinventering av skyddsvärda statliga skogar som genomfördes på uppdrag av regering, under åren 2003 och 2004. I samband med inventeringarna av de statliga skogarna uppmärksammades att det skyddsvärda området fortsatte (österut) på tre angränsande privatägda fastigheter, men det var vid tillfället inte möjligt att slutföra inventeringarna i denna del av området. Under 2008 träffades sedan en stor uppgörelse mellan Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och Sveaskog, vilket medförde att länsstyrelsen 2009 valde att i ett första steg bilda naturreservat på de delar av området som ägs av Sveaskog.

Länsstyrelsen genomförde därefter kompletterande inventeringar på angränsande fastigheter under 2008, 2011 samt 2014 och det kunde då konstateras att även dessa delar av området hade mycket höga naturvärden. Förhandlingsarbetet inleddes under 2011 och under 2016 och 2018 kunde avtal om intrångsersättning träffas med samtliga berörda markägare. I och med dessa avtal kan nu naturreservatet Rissavaara utvidgas till att omfatta hela det skyddsvärda området.

Ärendet har remitterats till Skogsstyrelsen, Försvarsmakten, Sveriges geologiska undersökningar (SGU). Skogsstyrelsen har inte kommit in med något svar. Försvarsmakten meddelar att de inte har något att erinra i ärendet och SGU att de avstår från att yttra sig ni ärendet.

Ärendet har även remitterats till Energimyndigheten. I sitt yttrande avstyrker de den del av det förslagna naturreservatet som överlappar riksintresse för vindbruk, vilket motsvarar 98% av arealen för den förslagna utvidgningen. Energimyndigheten skriver att de i sitt beslut beaktat möjligheten att i framtiden kunna utöka den befintliga, intilliggande vindkraftsetableringen med nya verk samt att de anser att länsstyrelsen bör lägga ökad vikt på att den förslagna utvidgningen ingår i ett av de lämpliga utredningsområden för vindkraft som pekats ut i kommunens översiktsplan antagen 2010. Slutligen poängterar de att myndighetens ställningstagande angående överlapp

mellan planerade naturreservat och befintliga riksintresseområden för vindbruk är principiellt och bedöms likvärdigt nationellt på en övergripande nivå.

Privata markägare, Kompelusvaara samfällighetsförening, Sveaskog AB, vindkraftsbolaget OX2 AB, Tarendö koncessionssameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut men endast OX2 AB har inkommit med ett yttrande. De meddelar att så länge bildandet av naturreservatet inte innebär några inskränkningar eller övrig negativ påverkan för driften av Lehtirova vindkraftsanläggning så har OX2 AB inga invändningar mot reservatsbildningen.

Samråd med Pajala kommun har föregått beslutet. Kommunen har inte inkommit med några synpunkter.

Samråd med Naturvårdsverket har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull ur- och naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till dessa miljöer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden samt dess opåverkade och ostörda karaktär förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Detta beslut omfattar hela det ursprungliga naturreservatet Rissavaara. Utvidgningen tillför ytterligare naturvärden i form av produktiva, högkvalitativa urskogsmiljöer med stora mängder död ved vilket ökar förutsättningarna för att uppnå syftet med reservatet. Sedan år 2009 då reservatsbeslut för den västra delen av området fattades, har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att stärka skyddet av områdets naturvärden, men även för att underlätta prövning och tillsyn i reservatet. Länsstyrelsen anser därför att kraven på synnerliga skäl för upphävande enligt 7 kap 7 § första stycket MB är uppfyllda. De ändringar i naturreservatets föreskrifter som görs i och med utvidgningen redovisas i bilaga 4.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Enligt Pajala kommuns översiktsplan (antagen 2010-06-14) ingår utvidgningen i ett område som av kommunen är utpekade som lämpliga utredningsområden för vindkraftsetableringar. I översiktsplanen poängterar man dock att analysen för identifiering av områdena är översiktlig och mer detaljerade bedömningar krävs med noggranna avvägningar och belysning av andra intressen än vindkraft. Länsstyrelsen anser att de mer noggranna avvägningar som enligt kommunens översiktsplan behövs

har gjorts i samband med utbyggnaden av Lehtirova vindkraftspark. Avvägningarna ledde till att utvidgningen undantogs från vindkraftsutbyggnad och kommunen ställde sig då positiva till detta. Länsstyrelsen bedömer därför att beslutet inte strider mot kommunens översiktsplan. Länsstyrelsen bedömer heller inte att beslutet innebär några inskränkningar eller övrig negativ påverkan för driften av den befintliga vindkraftsanläggningen Lehtirova.

Majoriteten av reservatets utvidgning ingår i ett stort område som är utpekad som riksintresse för vindbruk enligt 3 kap miljöbalken. Enligt 3 kap 8 § MB ska mark- och vattenområden som är av riksintresse för bland annat anläggningar för energiproduktion skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningar.

En vindkraftsutbyggnad har redan utförts i området. Majoriteten av området som utgör utvidgningen har, efter fleråriga vindmätningar utförda av verksamhetsutövaren konstaterats ha för svag vindtillgång för att motivera en vindkraftsutbyggnad. Majoriteten av området har också, vid tiden för utbyggnaden, konstaterats hålla så pass höga naturvärden att det inte aktualiserades för exploatering. Verksamhetsutövaren har i sitt yttrande anfört att de inte några invändningar mot beslutet så länge den inte påverkar driften av den utbyggnad som redan utförts i området. Baserat på detta drar länsstyrelsen slutsatsen att de delar av riksintresset som är aktuella för exploatering redan är ianspråktaga. Länsstyrelsen bedömer därför att utvidgningen av naturreservatet inte ytterligare påtagligt försvårar för tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningar för energiproduktion, vilket innebär att utvidgningen är förenlig med riksintresset.

Reservatet ingår i ett område som är utpekad som riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap miljöbalken. Enligt 3 kap 9 § MB ska mark- och vattenområden som är av betydelse för totalförsvaret så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Länsstyrelsen bedömer att utvidgningen av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar, vilket innebär att reservatsbildningen är förenlig med riksintresset.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Länsstyrelsen har utifrån vad verksamhetsutövaren som uppfört vindkraftverk i området anfört gjort bedömningen att något enskilt intresse för att uppföra ytterligare vindkraftverk inte föreligger. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda ordningsföreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att

ordningsföreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 1260 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 953 ha, varav produktiv skog ca 888 ha
Våtmark ca 306 ha
Sjöar och vattendrag ca 0,2 ha

Naturreservatet Rissavaara ligger i västra kanten av Pajala kommun, ca 25 km väster om Tårendö. Mitt i reservatet reser sig de två bergstopparna Rissavaara och Rissahuornanen. Berget Rissavaara är Pajala kommuns näst högsta berg, 526 m ö h, och erbjuder en milsvid utsikt. Berggrunden i reservatet är näringsfattig och utgörs mestadels av granit men bitvis förekommer även större partier med sedimentära bergarter.

På berget Rissavaara växer gammal, urskogsartad granskog som till större delen är orörd. Klimatet på berget är extremt kärvt och skogen utgörs av karg granurskog av höjdlägestyp, som längst upp övergår i fjällbarrskog. De risiga granarna är tämligen lågvuxna och ofta torra i toppen. Mängden stående döda granar är ovanligt stor och tillgången på grova granlågor är riklig. Skogen verkar ha brunnit för åtminstone 200-250 år sedan och det finns grova sälgar och knotiga gamla glasbjörkar spridda i den gamla granskogen. Den äldsta generationen granar, som är runt 300 år, har troligen överlevt branden eller står i fläckar som inte tog eld under den senaste branden i området. Vegetationstypen är övervägande av frisk blåbärstyp. På östsidan av berget är vegetationen längs bäckar och i dråg bitvis frodig och örtrik. Värt att notera är att här kan man finna ovanligt rika förekomster av de rödlistade arterna ostticka och rynkskinn. Påverkan från skogsbruk är överlag låg inom området. På västra sidan berget saknas i stort sett spår efter avverkning medan den nedre delen av östra sidan är svagt påverkad av plockhuggning.

I norra delen av reservatet, mellan myren Nenäjänkkä och Vihvilövuoma finns en bördig, sluttande granurskog. Skogen genomsilas av vatten från myren Nenäjänkkä som sedan rinner ner till den större myren Vihvilövuoma. Tillgången på grov död ved är här mycket stor och en lång rad rödlistade arter förekommer, exempelvis urskogsarterna rosenticka, harticka och lappticka. I norra delen finns också relativt stora områden med blöta och svårframkomliga sumpskogar. Fältskiktet är örtrikt och skogen utgörs av gamla granar och lövträd. Här hittar man intressant epifytflora med bl. a rika lokaler av den sällsynta grenlaven. Ibland bryts sumpskogarna av med mer fast mark, där har skogen bitvis hög produktivitet. I varierande grad är området plockhugget, förmodligen är det fråga om vedtäkt kring beredskapsåren i början av 1900-talet.

På berget Rissahuornanen bär skogen tydliga spår efter en hård brand, bland annat är marken mycket hård med tunt förnaskikt. Skogen här består av grandominerad höjdlägeskog som har rikligt med gamla granar. Många bestånd är väldigt lövrika med stort inslag av säl. Fläckvis är det rikligt med död ved och här finns ett stort antal

rödlistade arter såsom ullticka, gammelgranskål, lunglav och dofticka. Efter branden har ett större uttag av brandskadad skog gjorts i delar av området, sannolikt handlar det även här om vedtäkt i anslutning till beredskapsåren.

Centralt i reservatet finns en nyare avverkning och längs den västra reservatsgränsen finns ett mindre hygge där det står contortatall, dessa är klassade som arronderingsmarker. Längs den södra reservatsgränsen ingår även två områden som påverkats av äldre avverkningar och nu består av restskogar av gammal gran och björk. I övrigt har majoriteten av reservatet en mycket låg påverkansgrad med få avverkningsspår.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 5.

Beslutets ikraftträdande

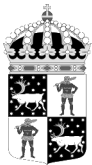
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Anna Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Robert Sandberg, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt länsassessor Viktor Bengtsson.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Äldre avgränsning
4. Förändringar av föreskrifter
5. Hur man överklagar
6. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-9006-2011

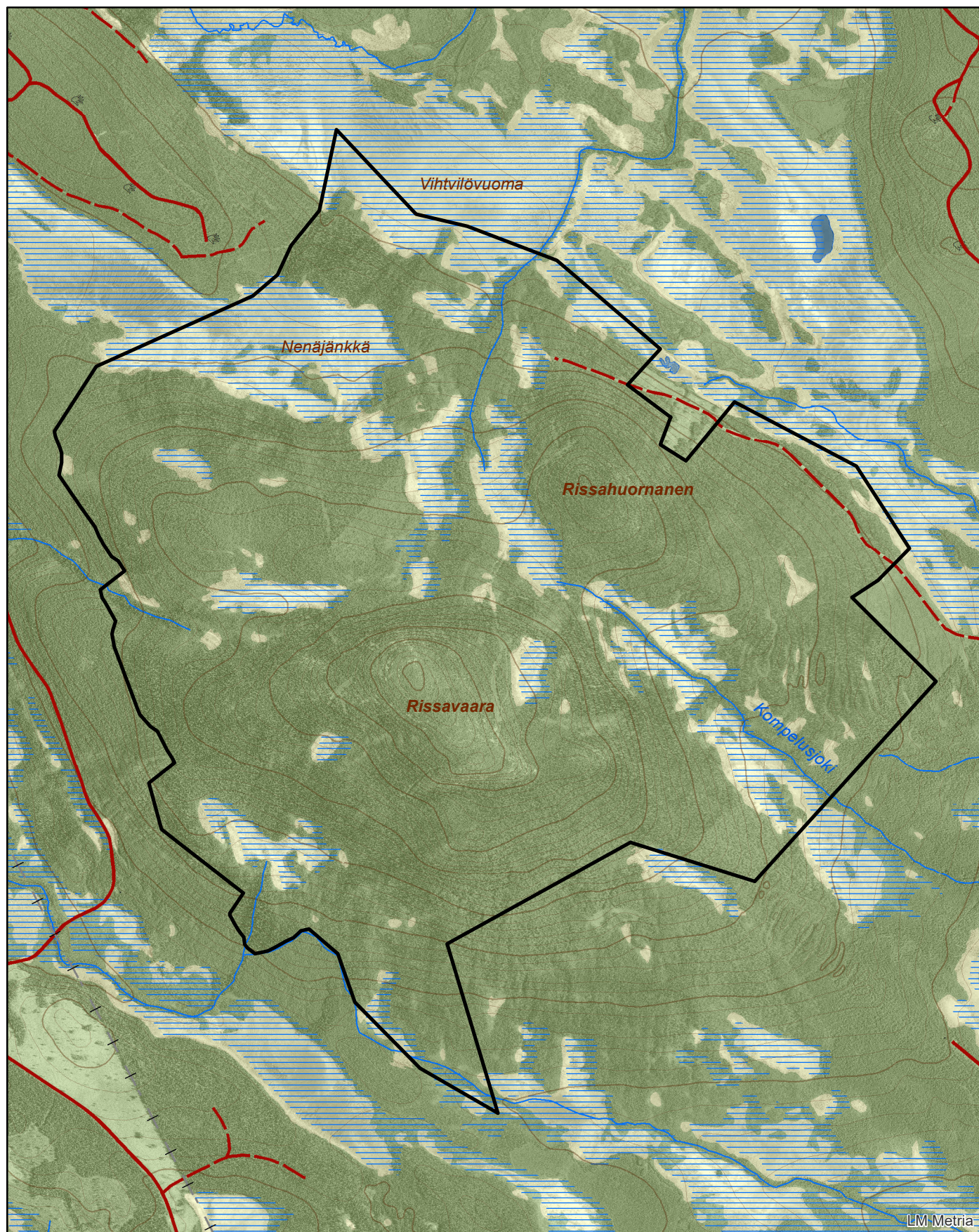
NVR ID 2014778

Bilaga 1

Naturreseptatet Rissavaara

Area ca 1260 ha

Skala 1:28 000

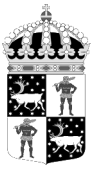
© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

Gräns för naturreseptatet

0 1 2 Kilometer

Naturreseptat Rissavaara

Pajala kommun

Skala 1:150 000

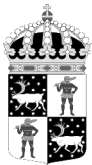
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreseptat
- Övriga naturreseptat

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-9006-2011

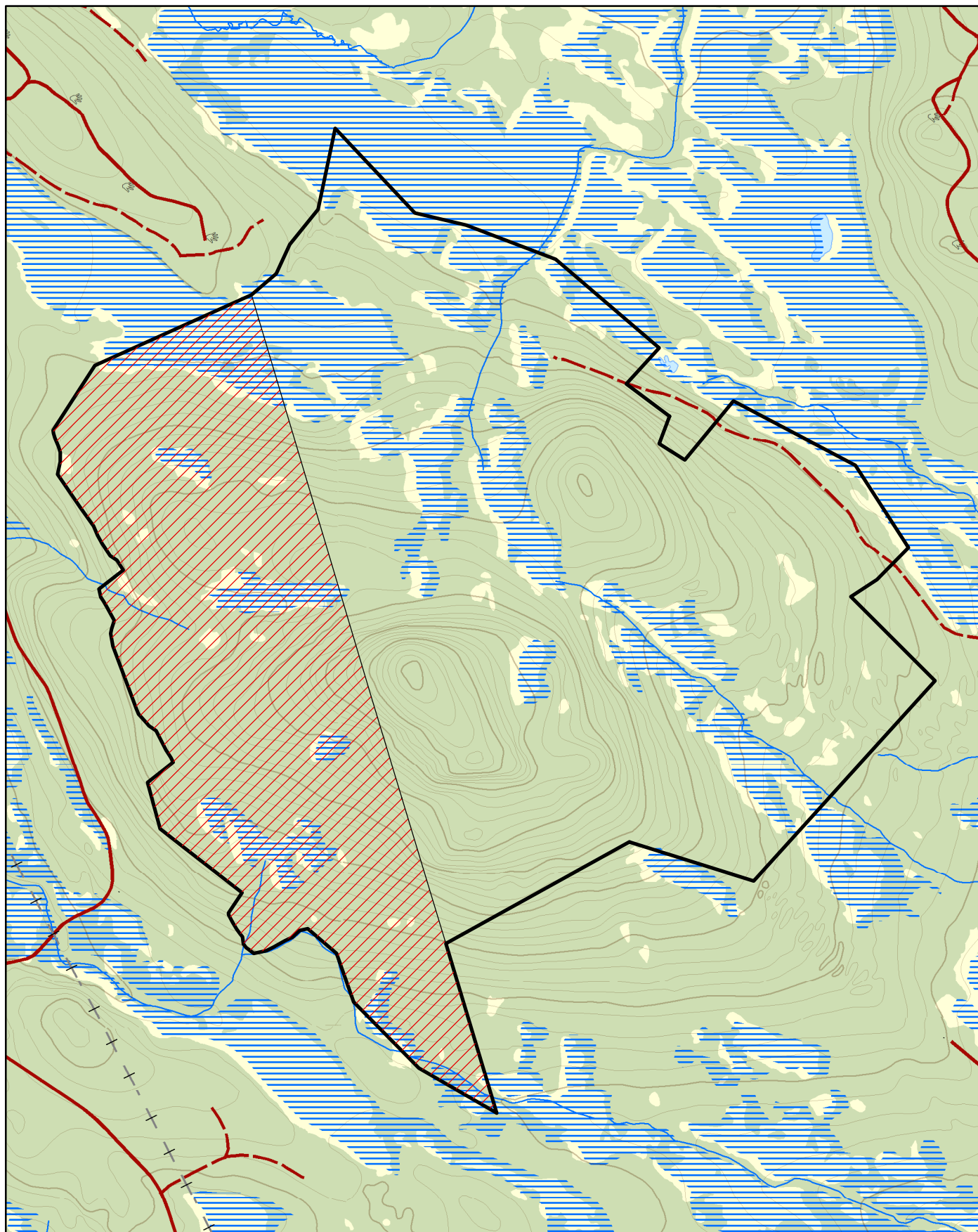
NVR ID 2014778

Bilaga 3

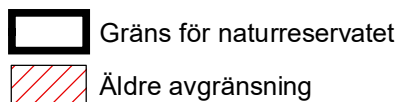
Naturreservatet Rissavaara

Äldre avgränsning

Skala 1:28 000

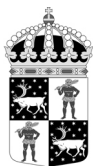

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 1 2 km

Förändringar i föreskrifter för naturreservatet Rissavaara, jämförelse mellan föreskrifter i beslut taget 2009-12-08 och beslut taget 2020-06-04

Förändringar i föreskrifter som skett sedan beslutet om bildande av naturreservatet Rissavaara fattades 2009. Efter 2009 har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att öka skyddet av områdets naturvärden, men gör även att prövning, tillsyn och förvaltning av området underlättas.

Numreringen nedan refererar till numreringen av föreskrifter i beslut taget 2020-06-04.

Förändringar som rör rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap. 5 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Förbudet mot att bedriva skogsbruk samt förbudet mot att fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan har ändrats till:

1. *Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.*

Förbudet mot att uppföra byggnad har skärpts och tydliggjorts:

3. *Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstom enligt A 12.*

Tidigare rådde tillståndsplikt för att utöka befintlig byggnad. Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Förbudet mot att plantera in arter har skärpts genom att svampart har lagts till som exempel:

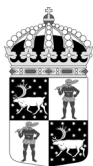
7. *Plantera in växt-, djur-, eller svampart.*

Förbudet mot att sprida skadliga ämnen har förtydligats med fler exempel:

8. *Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.*

Förbudet mot att framföra motordrivna fordon har förtydligats genom hänvisning till karta:

9. *Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.*

Ett förbud mot uppsättningar att sätta upp skyltar eller göra markeringar har lagts till:
10. *Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.*
Tidigare rådde tillståndsplikt för att sätta upp tavla, plakat, göra inskrift eller liknande. Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Skärpningar och tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

Undantag för reservatets förvaltare har tydliggjorts:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel *som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.*

Undantag för underhåll av befintlig väg och befintliga anläggningar har tydliggjorts och arbetats om till två undantag istället för ett:

2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, *exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard.* Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen *enligt 12 kap 6 § MB.* Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. *Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.*
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, *stigar, leder* eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen *enligt 12 kap 6 § MB.*

Undantag för terrängkörning i samband med att bedriva renskötsel har lagts till:

4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) *eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594).* Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) *om anmälan för samråd.*

Undantag för uttransport av fälld älg eller björn har förtydligats:

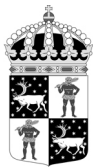
5. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.

Tidigare hänvisades körning till i första hand befintliga stigar och leder. Det har tagits bort för att kortast möjliga färdväg ska väljas samt för att undvika skador på stigarna.

I undantaget för snöskoteråkning har hänvisningen till befintliga leder och stigar tagits bort och kravet att inte skada mark och vegetation skärpts:

6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. *Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet. I det äldre reservatsbeslutet rådde undantag för Totalförsvaret i de fall de hade anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser inom reservatet. De fick utan

hinder av föreskrifterna utföra tillsyn och skyddsarbetsuppgifter inom reservatet. Detta undantag har tagits. I de undantagsfall Totalförsvaret har behov av att genomföra skyddsarbeten inom reservatet är det enligt länsstyrelsen lämpligare ur naturvårdssynpunkt att detta hanteras genom en dispensansökan.

**Förändringar som rör skyldighet att tåla visst intrång enligt 7 kap 6 § MB.
Förändringar visas *kursivt*.**

Innehavare av särskild rätt blir tydligare upplyst om vad förvaltningen kan innebära. Föreskrifterna har förtydligats med vilka åtgärder som kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med reservatet. Följande åtgärder har lagts till:

Tydliggöranden:

1. *Utmärkning av reservatet.*
2. *Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.*
3. *Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.*
4. *Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis igenläggning av diken.*
5. *Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.*

Förändringar som rör allmänheten (7 kap 30 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Föreskriften om att skada levande eller döda träd och buskar har förtydligats genom bryta kvistar har tagits bort. Länsstyrelsen bedömer att bryta kvistar ingår i begreppet skada levande eller döda träd och buskar.

Förbudet att insamla eller skada vegetationen har delats upp i två föreskrifter:

2. *Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.*
3. *Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.*

Förbuden att skada ryggradsdjur samt samla in ryggradslösa djur har tydliggjorts med nya formuleringar:

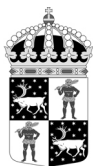
4. *Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.*
5. *Samla in ryggradslösa djur.*

Ett förbud mot att skräpa ner har lagts till:

7. *Skräpa ner.*

Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Förbudet mot att framföra motordrivna fordon har förtydligats genom hänvisning till karta:

9. Framföra motordrivna fordon *utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.*

Skärpningar och tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

Undantag för reservatets förvaltare samt för renskötsel har lagts till:

1. *Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.*
2. *Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*

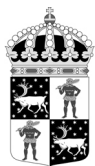
I undantaget för snöskoteråkning har hänvisningen till befintliga leder och stigar tagits bort och kravet att inte skada mark och vegetation skärpts:

3. *Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

Länssstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Undantaget för jakt och fiske har förtydligats:

4. *I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.*

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 5 Överklagandehänvisning

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Norrbottens län antingen via e-post; norrbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 Luleå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, norrbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 50 00. Ange diarienummer 511-9006-2011.